

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a felperesnek a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság alperes ellen fogyasztóvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. október 30. napján kelt 5.K.21.436/2007/6. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 5.K.21.436/2007/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000 /húszezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Bács-Kiskun Megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége a természetes ásványvíztermékek jelölésével kapcsolatos témavizsgálatot végzett a felperes által üzemeltetett négy kereskedelmi egységben.

Több ásványvíz jelölési hiányosságait állapította meg, többek között a „természetes ásványvíz széndioxiddal dúsított 1,5 liter”, a „természetes ásványvíz szénsavmentes 1,5 liter”, a „természetes ásványvíz széndioxiddal dúsított 0,5 liter”, a „természetes ásványvíz széndioxiddal dúsított 1,5 liter”, valamint a „természetes ásványvíz szénsavmentes 1,5 liter” termékek jelöléseit kifogásolta - konkrétan a „minőség garancia” minőségjelző embléma használatát.

Az 1768-8/2006. számú határozatával a felperes által forgalmazott - az indokolási részben részletesen felsorolt hibás jelölésű palackozott természetes ásványvíz-termékek további forgalmazását a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalmú címke biztosításának feltételéhez kötötte.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperesi jogelőd a HAJ-712-3/2007. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte, a „minőség garancia” jelölés jogszerűtlenségének megállapítása vonatkozásában.

Állította, hogy az általa alkalmazott felirat sem a termék összetételét, sem minőségét nem befolyásolta, annak feltüntetésével - a terméket illetően - semmilyen különleges tulajdonságot nem sugallt, csupán azt tüntette fel, hogy az a termék mindig egyazon minőségben kapható.

Álláspontja szerint a „minőség garancia” felirat alkalmazása mindössze azt jelenti, hogy aki ezeket a termékeket veszi, adott minőségre számíthat, amely a minősége. Ez az állítás tehát nem azt jelenti, hogy a termék jobb, vagy más minőségű lenne, mint a többi, hanem azt, hogy a felperes egyenletesen, mindenkor ugyanazt a minőséget nyújtja, ez pedig nem jogellenes.

A felperes jól láthatóan a saját márkás termékein alkalmazta a fenti emblémát, különleges tulajdonságot nem állított, nem tüntette fel az árucikkeket különbnek, mint a vetélytársak termékei.

Előadta a felperes, hogy évente két alkalommal ellenőrizteti termékeit az állandó minőség biztosításához. Ez a kétszeri ellenőrzés nem a gyártó - aki a jogszabályoknak megfelelően maga is elvégzi a kötelező ellenőrzést -, hanem a felperes által kerül elvégzésre; így a jogszabály által előírtakhoz képest többlet-ellenőrzést is jelent, olyat, amelyet jogszabály nem tesz kötelezővé, az kizárólag a felperes önkéntes vállalásán alapul. Álláspontja szerint az általa előadottakat nemzetközi joggyakorlat is alátámasztja, és a hazai piacon is fellelhetők hasonló jellegű jelzések.

A megyei bíróság a felperes keresetét alaposnak értékelte, és az alperes HAJ-712-3/2007. számú határozatának a „minőség garancia” jelöléssel kapcsolatos megállapításait - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte.

Ítéletének indokolásában az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény /a továbbiakban: Ét./ 10. § /1/ bekezdésére, valamint az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. /II. 26./ FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet /a továbbiakban: Együttes rendelet/ 3. § /1/ bekezdés c/ pontjára hivatkozott.

Kifejtette, hogy a perbeli esetben a „minőség garancia” kifejezés használatával a felperes semmiféle olyan megjelölést nem alkalmazott, mely a többi ásványvízhez képest megkülönböztetett tulajdonságot sugallna. Kizárólag arra kívánta felhívni a

fogyasztók figyelmét, hogy saját márkás terméket forgalmaz. Ennyiben nyilvánvalóan különböznek termékei a más - általa ugyancsak forgalmazott - árutól. A „minőség garancia” kifejezés lényegesen különbözik az alperes által felhívott „ellenőrzött minőség” kifejezéstől. Itt ugyanis arról van szó, hogy a felperes a fogyasztók által megszokott minőséget garantálja, és a fogyasztók elhatározásán múlik, hogy ez a minőség számukra megfelelő-e.

Minderre figyelemmel - a megyei bíróság álláspontja szerint - a „minőség garancia” jelölés nem ütközik az együttes rendelet 3. § /1/ bekezdés c/ pontjába, ezért a megyei bíróság e körben az alperes jogerős határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - a Pp. 339. § /1/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti az Ét. 10. § /2/ bekezdését és az együttes rendelet 3. § /1/ bekezdés c/ pontját. Kifejtette, hogy az élelmiszerek minden esetben csak minőségi ellenőrzést követően kerülhetnek forgalomba, amely valamennyi gyártóra vonatkozó jogszabályi követelmény, annak tényét a gyártók nem tüntetik fel a termékeken. Mivel más gyártók forgalmazott termékein ez a jelölés nem szerepel, ezért a „minőség garancia” felírat a fogyasztó számára tévesen sugallja azt, hogy egyéb termékekkel szemben ezeknél a termékeknél a minőséget garantálják, ezért az alkalmazott jelölési módszer nem felel meg a jogszabályi követelményeknek.

Az Ét. 7. § /1/ bekezdésére hivatkozással előadta az alperes, hogy minden fogyasztói forgalomba kerülő terméknek megfelelő minőségűnek kell lennie. Az, hogy a kft. minőségellenőrzésen kívül más ellenőrzést is végez vagy végeztet, más termékekhez képest „többlet-minőséget” nem jelent.

Az Ét. 2. § 9. és 19. pontjának fogalom-meghatározására, valamint a 4. § b/ pontjára hivatkozással kifejtette az alperes, hogy ezen rendelkezésekből következően a termék minősége alapvetően nem lehet változó, mivel mindig ugyanazt a minőséget kell biztosítani a termék előállításánál. Ez egy előírt kötelezettség, ami plusz információként a fogyasztókat befolyásoló „Garancia” felirattal nem tüntethető fel. Valamennyi élelmiszer tekintetében alapvető követelmény, hogy mindig egyazon minőségben kerüljenek forgalomba, ezért ez szintén nem indokolja a kifogásolt felírat feltüntetését.

Az Ét. 10. §-ára utalással hangsúlyozta az alperes, hogy álláspontja szerint a fogyasztó nem a kifogásolt jelölésből értesül elsősorban arról, hogy a termék a kié, hanem az azon feltüntetett lógóból, amely minden egyes terméken megtalálható a megnevezés felett márkanévként. Erre tekintettel nem tartotta alaposnak a megyei bíróság azon okfejtését, miszerint a kifogásolt jelölés tájékoztatná a fogyasztót arról, hogy az általa megvásárolni kívánt

termék kinek a terméke. Az alperesi álláspont szerint a lógó önmagában kellően tájékoztatja a fogyasztót, a kifogásolt jelölés ehhez a tájékoztatáshoz nem szükséges.

Az Együttes rendelet 17. § /1/ bekezdésére, 4., valamint 5. §-ára utalással előadta az alperes, hogy a felperes olyan élelmiszereket hozott forgalomba, melyek jelölése nem felelt meg ezen jogszabályi előírásoknak, így e jogsértést bizonyítottan elkövette, ezért helyesen járt el vele szemben az első- és másodfokú hatóság.

Utalt arra is az alperes, hogy álláspontját más megyei bírósági ítéletek is erősítik.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 274. § /1/ bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a megyei bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást, és abból az idevonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával helytálló jogi következtetést vont le.

Egyetértett a Legfelsőbb Bíróság a megyei bíróság azon álláspontjával, hogy a felperes által alkalmazott és az alperes által a keresettel támadott határozatokban vitatott jelölés - „minőség garancia” - nem ütközik jogszabályi előírásba, így annak alkalmazása során a felperes jogszabálysértést nem követett el.

A perben vizsgált felperesi jelölés kifogásolása körében az alperes keresettel támadott határozatában az Ét. 10. § /2/ bekezdésének, valamint az Együttes rendelet 3. § /1/ bekezdés c/ pontjának sérelmére hivatkozott, ezen jogszabályi előírásokba foglaltak alapján minősítette jogszabálysértőnek ezen jelölési módot.

Az Ét. 10. § /2/ bekezdése szerint az élelmiszer megjelenítése és a fogyasztót tájékoztató jelölés nem tévesztheti meg a fogyasztót.

Az Együttes rendelet 3. § /1/ bekezdés c/ pontja kimondja, hogy a jelölés és az alkalmazott jelölési módszer nem állíthatja vagy sugallhatja, hogy az élelmiszer különleges tulajdonsággal rendelkezik, ha ugyanezekkel a tulajdonságokkal minden más hasonló élelmiszer is rendelkezik.

A perben rendelkezésre állt iratokból, így a felperesi nyilatkozatokból, megállapítható volt, hogy a felperes saját márkás termékei esetében olyan állandó minőséget alakított ki, amelyet a felperes megbízásából a Kft. ellenőriz. Ezen ellenőrzés a gyártó által elvégzett ellenőrzésen - amelyre vonatkozóan jogszabályi kötelezettség áll fenn - túli többlet-ellenőrzés, melyet

minőségbiztosítási eljárás igazol. Ennek egy részét képezi a termék ellenőrzése, mert a termék vizsgálatán kívül a felperes folyamatosan ellenőrzi az egész rendszert, amelyben az áru a gyártástól a bolti polcig eljut. A felperes által vállalt többlet-ellenőrzés és annak a termék címkéjén való feltüntetése az élelmiszer tulajdonságaival kapcsolatban valójában nem állít semmit. Ebből következően az Együttes rendelet 3. § /1/ bekezdés c/ pontjának sérelme nem állapítható meg. Az alperes által kifogásolt szócsoporthoz nem állítja azt, hogy azon termékek, amelyek a perbeli jelzés feltüntetésre kerültek, különleges tulajdonsággal bírnának. A felperes által használt lógó - és nemcsak a képi megjelenítés, hanem a „minőség garancia” felirat is - nem arra utal, hogy a termék különleges, hanem azt fejezi ki, hogy a termék olyan minőségű, amelyet garantál. Ez viszont nem ütközik semmilyen jogszabályi előírásba. A „garancia” szó nem a termék tulajdonságára utal, hanem felelősségvállalást jelent a piaci szereplő részéről. Kiemeli a Legfelsőbb Bíróság, hogy a felperes által elvégzett gyártói ellenőrzésen túli forgalmazói többlet-ellenőrzést jogszabályi rendelkezés nem írja elő és nem is tiltja, így a kifogásolt felírat ebből a szempontból sem sérti az együttes rendeletben foglaltakat. Ebből következően az Ért. 10. § /2/ bekezdésének sérelme - a fogyasztó megtévesztése - a perbeli esetben nem valósul meg.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint a felperes a megjelöléssel valójában a fogyasztók részére tájékoztatást nyújtott, és ezzel a vásárlói döntést könnyítette meg. A felperes kifejezett előadást tett arra nézve, hogy célja a saját márkás termékek ún. íz-profiljának, azaz állandó íz, állag, illat stb. minőségének kialakítása és megőrzése, továbbá az, hogy az ország területén egész évben ugyanazon ízű, állagú termékekkel találkozzon a fogyasztó. Az ennek érdekében alkalmazott jelölés a fogyasztók érdekében nem lehet ellentétes, és különösen nem minősíthető a fogyasztók megtévesztésének.

Tekintettel arra, hogy a fentiekből következően a felperes által alkalmazott jelölés nem formalitás, hanem valóságos többlet-ellenőrzésen és minőségi mércén alapul, ennek a termékeken való megjelenítése sem az együttes rendelet 3. § /1/ bekezdés c/ pontjába, sem pedig az Ért. 10. § /2/ bekezdésébe nem ütközik, a fogyasztók megtévesztésére nem alkalmas.

Erre való tekintettel megalapozottan döntött úgy a megyei bíróság, hogy az alperes határozatát hatályon kívül helyezi, ugyanis a minőségvédelmi bíróság kiszabásakor ezen feliratozást figyelmen kívül kell hagyni, annak mértékét csak a többi jogszabálysértés tekintetében lehet megállapítani.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt

jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére a Legfelsőbb Bíróság az alperest a Pp. 270. § /1/ bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint kötelezte.

A tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége miatt a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI. 26./ IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2009. február 4.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Kárpáti Zoltán sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő